

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la asigurarea măsurilor
organizatorice și a condițiilor necesare pentru participarea
contingentului Armatei Naționale în cadrul operației Uniunii
Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autor: Ministerul Apărării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în temeiul Hotărârii Parlamentului nr. 171/2024 privind participarea contingentului Armatei Naționale în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA), prin care se pune în sarcina Guvernului asigurarea tuturor măsurilor organizatorice și a condițiilor necesare pentru participarea contingentului Armatei Naționale în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Unul din obiectivele prioritare ale Armatei Naționale este creșterea nivelului de participare efectivă a Republicii Moldova în misiuni și operații internaționale de menținere a păcii și consolidare a securității și stabilității.

Potrivit prevederilor pct.28 din Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.391/2023, în vederea realizării obiectivelor naționale de securitate și apărare, una din direcțiile de acțiune se referă la securitatea regională și internațională, care se realizează prin participarea la misiunile și operațiile Uniunii Europene în cadrul politicii de securitate și apărare comună, precum și participarea la misiunile și operațiile internaționale de menținere a păcii sub egida ONU, NATO, UE, OSCE și altele.

Proiectul este elaborat în contextul executării acțiunii 99 din Planul național de dezvoltare pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1031/2023 și acțiunii 235 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.887/2023.

Este relevant de menționat că instrumentul internațional care reglementează condițiile privind participarea Republicii Moldova la operațiile și misiunile UE îl constituie Acordul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană de stabilire a cadrului pentru participarea Republicii Moldova la operațiunile Uniunii Europene de gestionare a crizelor, întocmit la Bruxelles la 13.12.2012, ratificat prin Legea nr.75/2013.

Iar, actul normativ intern care stabilește condițiile de participare la misiunile și operațiile internaționale desfășurate în afara teritoriului Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile Cartei ONU și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, este Legea nr.219/2015 privind participarea Republicii Moldova la misiuni și operații internaționale.

Consecvent, articolul 11 a Acțiunii comune 2004/570/PESC a Consiliului Uniunii Europene din 12 iulie 2004 privind operațiunea Uniunii Europene în Bosnia și

Herțegovina, printre altele stipulează că țările candidate la aderarea la Uniunea Europeană pot fi invitate să participe la operația UE în conformitate cu modalitățile convenite.

Astfel, în scopul sporirii potențialului de participare la misiuni și operații internaționale, Republica Moldova intenționează să participe cu un contingent de nivel pluton, pregătit și înzestrat pentru detașarea în misiunea EUFOR ALTHEA sub egida Uniunii Europene.

În acest sens, în februarie 2023, în adresa autorităților politice ale Uniunii Europene a fost înaintată declarația de interes pentru participarea Republicii Moldova la operația Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA). În mai 2023, a fost recepționată scrisoarea oficială a înaltului reprezentant al UE pentru afaceri externe și politică de securitate, vicepreședinte al Comisiei Europene, domnul Josep Borrell Fontelles, prin care Republica Moldova este invitată să prezinte oferta de contribuție pentru participare în cadrul EUFOR ALTHEA.

Este relevant de menționat că la data de 18 aprilie 2024 la Bruxelles, Regatul Belgiei, s-a desfășurat cea de-a 21-a Conferință Globală UE de Generare a Forței la care s-a discutat despre identificarea, coordonarea și asigurarea pentru perioada următoare a resurselor umane necesare desfășurării operațiilor și misiunilor UE, unde s-a confirmat contribuția Republicii Moldova pentru EUFOR ALTHEA cu 20 de militari.

Menționăm, că operația EUFOR ALTHEA a Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina a fost instituită în decembrie 2004, conform Deciziei 2004/803/PESC a Consiliului Uniunii Europene din 25 noiembrie 2004 privind lansarea operațiunii militare a Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina.

EUFOR ALTHEA are misiunea de menținere a unui mediu sigur și stabil în Bosnia și Herțegovina, cooperând pe deplin cu forțele armate și autoritățile civile ale țării. EUFOR ALTHEA sprijină Forțele Armate ale Bosniei-Herțegovinei cu activități de instruire și exerciții anuale la scară largă pentru a atinge obiectivele misiunii, care au ca scop menținerea unui climat de securitate și stabilitate.

Comandamentul operației este dislocat la Sarajevo. Actualmente, în cadrul EUFOR ALTHEA sunt prezente un total de 23 de țări ale statelor membre ale UE și țări care nu fac parte din UE (Albania, Austria, Belgia, Bulgaria, Chile, Republica Cehă, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Republica Macedonia de Nord, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Elveția, Turcia). Numărul personalului operației este de aproximativ 1100 persoane.

Comunicăm, că contingentul moldovenesc va participa în EUFOR ALTHEA în componența contingentului român, care la rândul său face parte din Batalionul Multinațional, o unitate militară de manevră, începând cu luna octombrie 2024. Actualmente, Batalionul Multinațional (MNBN – Multinational Battalion) este dislocat în Tabăra Butmir (Camp Butmir), Saraievo, și cuprinde trupe din Austria, Bulgaria, Ungaria, România și Turcia.

Contingentul de militari al Armatei Naționale va executa misiuni de patrulare în zona de operații (cu sarcini specifice operațiilor în sprijinul păcii), va executa misiuni de extracție/evacuare a personalului EUFOR ALTHEA, a membrilor

comunității internaționale, misiuni internaționale și misiuni de securizare a aeroportului din Sarajevo, precum și a depozitelor de armament și muniții de pe teritoriul Bosniei și Herțegovinei, etc.

Tot în acest context, Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Apărării Naționale din România au semnat la București la 24 mai 2024 al Doilea Protocol de amendare a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Chișinău la 20.04.2012, prin care se stabilește că Părțile se vor sprijini, în condiții de reciprocitate și pe bază de oportunitate, în toate aspectele referitoare la pregătirea și participarea la misiuni și operații în cadrul coalițiilor multinaționale sub egida ONU, OSCE, NATO sau UE.

Odată ce Protocolul menționat va intra în vigoare, va fi inițiat procesul de elaborare și semnare a Înțelegerii tehnice privind participarea contingentului Armatei Naționale în componența contingentului român, precum și identificarea sprijinului logistic necesar pentru participare.

Se preconizează ca asigurarea logistică va fi asigurată de contingentul României, la aceleași standarde cum este asigurat personalul României cu mijloacele și capacitățile avute la dispoziție.

Riscuri la adresa siguranței și securității pacificatorilor

Principalele riscuri și amenințări la adresa militarilor participanți în cadrul operației militare:

- existența armamentului și a munițiilor deținute de populația civilă, corespunzător existența riscului de deschidere a focului asupra patrulelor și/sau obiectivelor aflate sub pază;
- existența tensiunilor și a confruntărilor, apariția unor incidente inter-etnice și inter-religioase;
- cazuri de terorism internațional;
- existența câmpurilor de mine și elementelor de muniție neexplodate;
- posibila deteriorare a situației de securitate.

Menționăm, că EUFOR ALTHEA nu are înregistrate decese parvenite în urma actelor ostile directe împotriva personalului.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern reglementează măsurile organizatorice și condițiilor necesare pentru participarea contingentului Armatei Naționale în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA).

În acest sens, se pune în sarcina Ministerului Apărării de a asigura:

- selectarea, desemnarea, pregătirea și detașarea, începând cu 1 octombrie 2024, a contingentului de militari ai Armatei Naționale în cadrul EUFOR ALTHEA;
- dotarea acestora cu armament, muniții și echipament militar individual, conform cerințelor operației;
- stabilirea perioadei și ordinea de rotație, modalitatea de prelungire a termenului și condițiile de revenire în țară pentru fiecare contingent, precum și ajustarea numărului militarilor participanți în funcție de necesitățile operaționale și în limitele resurselor disponibile;
- organizarea expertizei medico-militare, efectuarea vaccinării și eliberarea

certificatelor medicale corespunzătoare;

- achitarea indemnizației neimpozabile în mărime de 50 de dolari SUA pe zi pentru militarii detașați;

- încheierea memorandumurilor de înțelegere necesare pentru participarea personalului Armatei Naționale în cadrul EUFOR ALTHEA și a înțelegerilor tehnice în vederea asigurării logistice necesare.

Având în considerare prevederile art.56 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative, în scopul realizării prompte a angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova și ținând cont de termenii răstrânși de detașare a personalului în operație, pct. 7 al proiectului hotărârii de Guvern prevede că aceasta va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivate pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Participarea în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA) a fost considerată cea mai viabilă opțiune, deoarece:

- Republica Moldova este membră a Organizației Națiunilor Unite și și-a asumat angajamentul prin Carta ONU de a contribui la pacea și securitatea internațională;

- Acordul de Asociere RM – UE, semnat în anul 2014, conține un capitol important ce trebuie implementat corespunzător „Dialogul politic și reformă, cooperare în domeniul politicii externe și de securitate”, în care unul din principalele obiective ține de consolidarea cooperării dintre părți în materie de securitate internațională și de gestionare a crizelor;

- Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, făcut la Helsinki la 01.08.1975, la care RM a aderat prin HP nr. 707/1991, stabilește necesitatea ca fiecare dintre statele părți să-și aducă contribuția la întărirea păcii și securității mondiale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu se aplică.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Cadrul normativ permite în totalmente participarea Armatei Naționale la misiuni sau operații sub egida UE, inclusiv cu contingent militar. În acest sens, participarea contingentului Armatei Naționale în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA) va necesita surse financiare pentru acoperirea cheltuielilor de participare în cadrul operației (pentru achitarea indemnizației, sprijin logistic, transport, asistență medicală, evacuare în caz de rănire (deces)), etc.

Amendamentele efectuate la Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Chișinău la 20.04.2012, vor permite ca o parte de cheltuieli să fie acoperite de partea României pentru operaționalizarea și participarea în cadrul operației militare (instruirea colectivă la predetașare, transport în/din cadrul operației, cazarea, hrana, servicii spălare, evacuarea personalului, tratament medical, etc.).

Astfel, calculul cheltuielilor pentru Republica Moldova pentru participarea contingentului de 20 militari pe un termen de 12 luni în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA) constituie, după cum urmează:

Nr. d/o	Denumirea	Nr. persoane	Perioada	Cost per persoană/zi	Cheltuieli total mii lei
1	Examenul medical și testul HIV/SIDA	20	-	1459 lei	29,20
2	Asigurarea medicală	20	365+7*	14 lei/zi	104,20
3	Diurna (pentru instruire integrată în România)	20	2	60 EUR/zi**	50,40
4	Transport Chișinău – București – Chișinău	-	-	-	48,00
5	Indemnizația (diurna în misiune)	20	365+7*	50 USD/zi**	7 068,00
	TOTAL				7 299,80

* 7 zile de drum (călătorie) și predare-primire;

** 1 USD – 19,00 lei; 1 EUR – 21,00 lei.

Participarea contingentului Armatei Naționale începând cu 1 octombrie 2024 în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina EUFOR ALTHEA, va genera cheltuieli pentru anul bugetar 2024 în sumă de circa 1 485,80 mii lei (231,80 mii lei pozițiile 1 - 4 din deviz + 1 254,00 mii lei indemnizația pentru 66 zile (5 zile de drum și predare-primire + lunile X-XI)).

Ministerul Apărării a examinat posibilitatea acoperirii cheltuielilor de participare în operația EUFOR ALTHEA din contul și limita alocațiilor bugetare aprobate ministerului pentru anul 2024 precum și anii ulteriori și informează că în cazul aprobării proiectului hotărârii respective va întreprinde măsurile necesare de redistribuire a alocațiilor în limita bugetului aprobat, cu respectarea indicatorilor stabiliți de legislația în vigoare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu se aplică.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu se aplică.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu se aplică.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu se aplică.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect nu are drept scop armonizarea legislației naționale la prevederile legislației Uniunii Europene și nu contravine legislației comunitare.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu se aplică.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la asigurarea măsurilor organizatorice și a condițiilor necesare pentru participarea contingentului Armatei Naționale în cadrul operației Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA) a fost plasat pe paginile web: www.particip.gov.md și www.army.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12788).

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art.36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul elaborat se încadrează în prevederile cadrului normativ în vigoare, respectiv aprobarea acestuia nu implică necesitatea modificării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern stabilește sarcini pentru următoarele instituții implicate în realizarea acesteia, după cum urmează:

- Ministerul Afacerilor Externe, în vederea acordării asistenței, în caz de necesitate, personalului Armatei Naționale pe durata deplasării și participării în cadrul EUFOR ALTHEA;

- Serviciul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor, de a facilita efectuarea formalităților vamale la trecerea frontierei de stat a bunurilor aflate în bagajele personale, precum și a bunurilor materiale aflate în dotarea personalului Armatei Naționale;

- Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, de a acorda, în mod prioritar, asistența necesară la traversarea frontierei de stat a personalului Armatei Naționale.

Ministru

Anatolie NOSATÎ